

Forord

Den 3. august 2002 holdt min gode ven Søren Lond sin 60 års fødselsdag med masser af mad, venner og regnvejr i en ellers på alle måder solrig sommer. Han fik mange gaver – og én af de mere spektakulære var en tilladelse til at fotokopiere en nodebog. Han fik nodebogen til låns og kunne så selv foretage det videre fornødne.

Nodebogen er angiveligt skrevet af *Søren Christiansen* fra Strøby små 10 kilometer sydøst for Køge, og som sådan repræsenterer den et eksempel på lokal musik fra Køge-egnen, som der *kunne* være blevet brugt til baller og fester for 150 år siden.

I følgebrevet til gaven var der endvidere meddelt, at Søren Christiansens barnebarn levede endnu.

Det virkede lidt utroligt. For så skulle Søren Christiansen være født omkring midten af 1800-tallet – og alligevel have levende børnebørn.

Erling Christiansen, Strøby, med sin bedstefars violin. Violinen er tysk og bygget i hånden i midten af 1800-tallet.

Nodebogen har et par datoer optegnet. På titelbladet står der

**Node Bog for
Søren Christiansen
Strøbÿ den 13 April
1865**

og på indersiden af det bageste omslag står der – med en tydeligt mere barnlig skrift

**Node=Bog for Søren Christiansen,
Strøby Grøftemark, den 26/1 97.**

Det måtte undersøges nærmere, og en søndag i slutningen af september kørte Søren Lond og jeg på besøg hos barnebarnet *Erling Christiansen* i Strøby. Erling er 71 år og en god fortæller. Han husker dog næsten ikke sin bedstefar, der blev født den 10. oktober 1845 og døde den 10. maj 1933. Da var Erling knap 5 år gammel.

Sognerådet i Strøby velsagtens i slutningen af 1800-tallet. Søren Christiansen står yderst til højre i bageste række.

Men bedstefaderen var landmand og dyrkede violinspillet som en hobby. Han har spillet til småfester, høstfester, juletræ og andet lokalt. Han var en lille og væver mand, en god danser, og især var han – efter hvad folk fortalte - skrap til at danse Engelsk Dans.

Violinspillet var ikke hans levebrød. Han ejede "Snekkemosegård" ved Strøby, og han blev desuden medlem af sognerådet.

Han var gift to gange. Han fik 4 børn i det første ægteskab og kun 1 – Erlings far Hans – i det andet ægteskab.

Teksten fra 1897 på indersiden af omslaget er rimeligvis skrevet af en af de ældre søskende.

Hans Christiansen spillede også, men ikke så meget og godt som faderen. Hans spillede violin og kornet.

Under besøget hos Erling dukkede der mere spændende op. Erling har sin bedstefars violin, og han har fået oplyst, at det er en håndbygget tysk violin fra midten af 1800-tallet.

Og han har en nodebog mere!

En lidt tidligere nodebog – påbegyndt 1862.

Fra haven i Strøby i sommeren 1932. Søren Christiansen og hans hustru Martha sammen med de 3 børnebørn Erling (t.v.), Margrethe og Knud (t.h.). 70 år før dette foto blev taget, begyndte Søren Christiansen at skrive i sin første nodebog.

1865-nodebogen indeholder i alt 206 melodier. De 198 er skrevet af samme person (Søren Christiansen), og de sidste 8 er en tydeligere mere usikker nodeskrift.

Nodebogens indhold er i alt overvejende grad præget af pardanse. Der er 80 polkaer, 59 valse, 21 galopper, 9 galopader, 5 mazurkaer, 2 polka mazurkaer og 2 hopsaer. Af turdanse er der 20 seksture, 1 tretur, Det lille F og Lanciers. Desuden er der 5 melodier, der kunne være underholdningsstykker.

Mange af polkaerne især er afskrifter af orkestermusik, skrevet af tidens kendteste komponister - blandt andet H. C. Lumbye. Jeg tror ikke, det er musik, Søren Christiansen har spillet ret tit – om overhovedet nogensinde. Det er den gamle snak om nodebøgers indhold. Hvad er det for melodier, spillemanden skriver ned? Er det hans daglige repertoire, eller er det de melodier, han *ikke* kan huske?

Og så mange som 80 polkaer er ikke til brug i en balsituation. Nogle af dem *kunne* være brugt til underholdning under spisningen ved festerne, men da musikken ikke var hans hovederhverv - ja, så tror jeg, at han var melodisamler.

Så nodebogen er sandsynligvis kun en genspejling af et muligt repertoire. Bemærkelsesværdigt er det i alt fald, at nodebogen ikke indeholder én eneste af de Engelsk Danse, der ellers var hans yndlingsdans!

I mit arbejde med melodierne har jeg udvalgt i alt 17 melodier, som jeg så har sat akkorder og andenstemme til. Disse 17 melodier kan så muligvis danne basis i Køge Spillemandsforening for det videre arbejde med den lokale musik.

I et *appendix* til dette lille hefte har jeg valgt også at transponere 6 af melodierne til G-dur. Hellere have en melodi i G-dur, der bliver brugt, end den samme i A-dur, hvor den kunne være for vanskelig at spille. Hellere en ren G-dur end en falsk A-dur.

Og desuden er der i dette appendix en enkelt melodi fra brødrene Basts nodebog fra 1763 – en *Kiøge March*.

Ved hver melodi er anført dens nummer i nodebogen, dens titel samt ”Søren Christiansen 1865/VDH”. Dette sidste, fordi det er min erfaring, at mange melodier bliver fotokopieret videre. Således vil melodierne også i de videre kopier stå med ophav.

Og jeg vil meget håbe, at kopimaskinen bliver flittigt brugt.

For:

En sang er kun en sang, når den bliver sunget.

Og en melodi er kun en melodi, når den bliver spillet.

Så kopiér bare løs!

Dette lille nodehefte med melodier fra Køge-egnen vil jeg gerne dedikere til min gamle ven og legekammerat gennem 45 år – Søren Lond. Han har forresten også været behjælpelig med fotos til heftet.

Køge, oktober 2002
Vagn Dahl Hansen